

Кушнір І. Б.<https://orcid.org/0000-0001-5812-2543>

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПОЕТИКА ГАСТРОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ НОВЕЛ Ф. ДЕЛЕРМА

У статті проаналізовані новели Ф. Делерма зі збірки «Перший ковток пива та інші маленькі радощі» з метою виявити особливості вживання густативів, сапоритивів, що слугують для вираження психологічного-емоційного стану персонажа. Головним аспектом дослідження стало те, як смакові фактори виразняють чи переносять у певний спогад чи окрему ситуацію персонажа засобом ольфативно-смакової реакції. Вивчено, як їжа та напої виконують життєствердуючу функцію. Окрім цього, досліджено як у новелах презентовано процес приготування і ритуал споживання їжі як гедоністичного процесу, тобто, встановлено наявність та особливості феномену «їжа-як-насолода». У результаті дослідження вказано, що у новелах цієї збірки Ф. Делерма їжа функціонує як маркер особистісної ідентичності, а ритуали їжі – як маркери національної ідентичності французів; засобами густативів і сапоритивів письменник виразняє певний психо-емоційний стан персонажа. Узагальнено, що у цих новелах гастропріференції не тільки створюють певну атмосферу, а й стають засобом трансляції гедоністичного процесу «їжа-як-насолода», ведуть до певних спогадів засобом асоціації функціонуючи як «мадленка Пруста», що асоціативним способом переносять у конкретні моменти минулого, марковані певними густативними і/чи сапоритивними спогадами. Можна ствердити, що новели Ф. Делерма зі збірки «Перший ковток пива та інші маленькі радощі» можна класифікувати як приклад новели-екфрасису (за термінологією Т. Бовсунівської), оскільки опис процесу «їжа-як-насолода» постає головним сюжетотворчим компонентом цих творів та основою наративу. Зазначені такі ознаки цих новел-екфрасисів як експресивність, репрезентативність, імагологічність.

Ключові слова: феномен «їжа-як-насолода», гастропріференції, гедонізм, густатив, сапоритив, ідентичність, новела-екфрасис.

Постановка проблеми. На сучасному етапі літературознавчих досліджень багато уваги приділяється їжі як маркеру певної національної культури, певної національної ідентичності. С. Богданець зазначає, що «<...> в рамках *food studies* з'явилося окреме поле *literary food studies*, тобто, літературознавчих досліджень їжі. Це спеціалізований напрям, який розглядає гастрономічне як важливий структурний елемент тексту. Вчені помітили, що їжа у літературному творі може розказати не лише про суспільство і про культуру, але й про те, як побудований сам текст» [2]. У літературознавчих дослідженнях спостерігаємо зацікавлення різноплановими кодами у художньому тексті, зокрема багато досліджень використання екфрасису (Т. Бовсунівська, Г. Глущенко, Т. Роман та ін.). Звідси мотивація дослідження новел Ф. Делерма, що зачаровують своїм особливим кулінарним екфрасисом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження і обґрунтування термінів *гастрономічна культура*, *харчовий культурний код*, *харчова поетика*, *концепт їжі* зустрічаємо у дослідженнях М. Кобзар [3], *густатив, сапоритив* введені у літературний дискурс у монографії «Поетика густативів (на матеріалі української прози XIX століття)» С. Ковпик [4], що сформулювала категорію *густативність* для позначення «окремих та конкретних, власне смакових фактів, факторів, ознак та властивостей продуктів і страв, рідше застосовується для вказівок на відповідні характеристичні риси чи ольфатично-смакові реакції й рефлексії персонажа» [4, с. 12], відзначимо доробок Т. Бовсунівської (обґрунтування жанру *роману-екфрасису*) [1], Н. Висоцької, Г. Рикової (*їжа/смак - пам'ять, їжа/смак - самоідентифікація*) [5], О. Юрчук та ін., що демонструє багатоаспектність досліджень гастрономічної культури у літературі. «На початку XXI ст. у літературній

критиці виникає новий інтердисциплінарний підхід до інтерпретування текстів – гастро-критицизм. Він використовує уже набуті знання психологічної та літературознавчої наук і вивчає залежність психотипу індивіда від продуктів харчування», – зазначає Н. Чупріна [6, с. 117–118]. Отож, їжа у літературі сприймається як важлива наукова проблема для дослідження; жанр кулінарного (гастрономічного) роману потребує своїх спеціалізованих дослідників. Тим більше, що численні літературні твори стають основою для такого дослідження (згадаємо лише декілька найвідоміших для прикладу: Дж. Гарріс «Шоколад» і «Ожинове вино», Ж. Амаду «Дона Флор та двоє її чоловіків», М. Матіос «Кулінарні фіглі», Е. Тан «Клуб радості та удачі», С. Андрухович «Фелікс Австрія», М. Барбері «Ласоці» та багато ін.). Так само ця наукова проблема поки не вирішена на прикладі новелістики.

Можемо стверджувати, що тема їжі цікава не тільки як засіб маркування певної національної ідентичності, а й стає потужним носієм образних значень, набуває символізму для розкриття психоемоційних станів людини, виступає важливою характеристикою персонажа. погоджуємося з думкою С. Богданець, що їжа є певним знаком, носієм інформації. Звідси споживання їжі, приготування, купування їжі розглядаємо як інформативну ситуацію, ««в якій учасники трапези через страви транслюють одне одному певний набір значень» за Р. Бартом» [цит. за 2].

У збірці «Перший ковток пива та інші маленькі радощі» Ф. Делерма спостерігаємо, як їжа надає особливої тональності цим новелам. Автор майстерно показує, як базова потреба у їжі трансформується у естетику насолоди процесом; смак, запах функціонує як «мадленка Пруста», що засобом асоціації переносить персонажа/читача у певний спогад чи життєву ситуацію. Новели «Пакет тістечок недільного ранку», «Допомагати чистити горох», «Вишити порто», «Запах яблука», «Круасан на тротуарі», «Ми могли б поїсти зовні», «Похід за ожиною», «Перший ковток пива», «Бананаспліт», «Випадковий гість», «Лукум від Араба», що стали об'єктом дослідження, демонструють дискурс їжі-як-насолоди. Харчова поетика цих текстів показує, як реалізується особлива художня авторська інтенція у сентиментально-гумористичному чи ностальгійно-поетичному гастрономічних кодах. Спостерігаємо, як наявність певної їжі (круасан, чорниці, яблука, пиво та ін.) у тексті надає йому вищезазначеної тональності. У більшості випадків маємо справу з певними гастро-

мічними спогадами персонажа, що ведуть до певного настрою, ситуації, переживання. За межами дослідження залишилися густативні тропи як от «carottes nues» [7, с. 14], що є підставою для окремого дослідження.

Постановка завдання. Мета дослідження – показати авторське бачення психологічних станів людини засобами густативів і сапоритивів; розкрити особливості процесів споживання, приготування, смакування їжі; вивчити як письменник асоціативним засобом через їжу веде до певної події життя, певної ситуації, яка увиразнюється запахами і смаками; вказати ознаки цих новел як прикладу новели-екфрасису. Вперше залучаємо до дослідження новели з творчого доробку Ф. Делерма, що мають основою густативи і сапоритиви. Новизна – у поглибленні дослідження не тільки харчового кулінарного коду французів, але і будь-якої людини зокрема зі схожим психологічним станом та афективними реакціями, у поглибленні дослідження густативно-сапоритивного екфрасису, у розгляді поетики гастрономічного простору новел у поліаспектному ракурсі.

Виклад основного матеріалу. Вважаємо, що у їжі, що маркує гастрономічний культурний код персонажів Ф. Делерма, поєднані перш за все особистісна ідентичність і вже потім національна, так само як і смаки, гастрономічні уподобання певного індивіда, і вже далі харчові переваги та ритуали споживання і приготування їжі нації. Не прослідковуємо особливі вподобання їжі певних соціальних прошарків, гендеру, вікових груп, а швидше індивідів, що нагадують будь-кого з нас. Письменник не акцентує винятково на національній кулінарній традиції Франції (та й круасан вже увійшов у харчову культуру багатьох націй, хоча надалі залишається маркером французької національної гастрономічної культури). Національну традицію маємо більше у зображенні ритуалу харчування: як до прикладу вечерея, гості, похід за тістечками у пекарню-кондитерську.

Можемо спостерегти особливе авторське відтворення насолоди процесом споживання, приготування страв, купування продуктів, що розкривають емоційний стан персонажа. Художнім досягненням письменника стали саме густативи і сапоритиви для створення атмосферності гастрономічного простору новели. Персонаж набуває гастрономічної ідентичності, що дає змогу читачеві асоціювати себе з ним на підставі схожих кулінарних уподобань. Ф. Делерм використовує наративну стратегію погляду збоку та співучасті читача у процесі збирання ожини чи лущення

гороху через звертання на «ти», залучаючи його у гастрономічний простір тексту.

Кулінарні традиції та ритуали споживання їжі у тексті художнього твору є своєрідними знаками національної самоідентифікації. Ф. Делерм показує ритуал з національно маркованою французькою їжею (тістечка кавова монахія, тістечко парі-брест та ін): це недільний похід французів у пекарню-кондитерську за тістечками: «Une religieuse au café, un paris-brest, deux tartes aux fraises, une mille-feuille à part pour un ou deux, on sait déjà à qui chacun est destiné – mais quel sera celui-en-supplément-pour-les-gourmands ? [7, с. 11], <...> les gâteaux du dimanche sont à porter comme un tient un pendule. Soucier des rites minuscules, on avance sans arrogance, ni fausse modestie [7, с. 12], <...> petits dimanches de famille, petits dimanche d'autrefois, petits dimanches d'aujourd'hui, le temps balance en ce soir au bout d'une ficelle brune » [7, с. 12]. Як і прустівські мадленки, шляхом асоціації Ф. Делерм переносить читача атмосферу традиційного спокійного недільного ранку.

Симфонія лушення гороху – найвідоміший уривок із вищезазначеної збірки Ф. Делерма: «Ça va de soi. On peut aider. On peut s'asseoir à la table et d'emblée trouver pour intérieur. C'est facile, d'écosser les petits pois. Une pression du pouce sur la fente de la gousse et elle s'ouvre, docile, offerte. Quelques-unes, moins mûres, sont plus réticentes – une incision de l'ongle de l'index permet alors de déchirer le vert, et de sentir la mouillure et la chair dense, juste sous la peau faussement parcheminée. Après, on fait glisser les boules d'un seul doigt. La dernière est si minuscule. Parfois, on a envie de la croquer. Ce n'est pas bon, un peu amer, mais frais comme la cuisine de onze heures, cuisine de l'eau froide, des légumes épluchés – tout près, contre l'évier, quelques carottes nues brillent sur un torchon, finissent de sécher. Alors on parle à petits coups, et là aussi la musique des mots semble venir de l'intérieur, paisible, familière. On parle de travail, de projets, de fatigue – pas de psychologie» [7, с. 13–14]. Монотонність роботи сприяє неспішному спілкуванню і створює атмосферу сімейності.

Відзначимо майстерність автора у описі процесу пиття порто засобами густативів (читаючи п'ємо, смакуємо, насолоджуємося текстом): «Porto, ça ne se boit pas, ça se sirote. C'est l'épaisseur veloute, qui est en cause, mais aussi la parcimonie affectée [7, с. 16]. <...> A chaque lampée, on laisse le porto remonter vers une source chaude. C'est un plaisir à l'envers, qui s'épanouit à contretemps, quand la sobriété se fait sournoise » [7, с. 17].

Особливої уваги заслуговує майстерне творення сапоритивів яблук від солодкого до кислого, що асоціативно переносить у щасливе дитинство чи усвідомлення дорослішання: «L'odeur des pommes est une déferlante. Comment avait-on pu se passer si longtemps de cette enfance acre et sucrée ? [7, с. 18]. <...> mais on n'a pas envie de les manger surtout ne pas transformer en gout identifiable ce pouvoir flottant de l'odeur. <...> c'est au-delà une odeur intérieure, l'odeur d'un meilleur soi» [7, с. 18] та повертає у дорослий світ: «L'odeur des pommes est douloureuse. C'est celle d'une vie plus forte, d'une lenteur qu'on ne mérite plus » [7, с. 19].

Як же ж без круасана? Письменник акцентує на гедоністичних відчуттях вже від самого володіння цим смачним скарбом: «Mais on prend un croissant dans le sac. La pâte est tiède, presque molle. Cette petite gourmandise dans le froid, tout en marchant: c'est comme si le matin d'hiver se faisait croissant de l'intérieur, comme si l'on devenait soi-même four, maison, refuge. <...> le jour avance et le meilleur et déjà pris» [7, с. 21].

Новела «On pourrait presque manger dehors» розповідає про можливість, що повинні б бути реалізовані у житті (використано граматичний французький спосіб умовності для ймовірної реалізації у майбутньому чи неможливості реалізації через втрачену можливість, тобто, автор грається із значеннями, вираженими часами Conditionnel Présent et Conditionnel Passé): «On pourrait presque manger dehors. C'est le « presque » qui compte, et le conditionnel. Sur le coup, ça semble une folie. On est tout juste au début de mars, la semaine n'a été que pluie, vent et giboulées. Et puis voilà. Depuis le matin le soleil est venu avec une intensité mate. <...> l'avenir sera ce que vous ce que vous en ferez» [7, с. 27].

Їжа виконує функцію об'єднання родини, друзів задля спільного походу збирати ожину, що є маркером завершення літа і початку осені. Спостерігаємо цікавий авторський прийом, коли перше речення тексту продовжує назву, чи назва стає власне першим реченням тексту новел: «Aller aux mûres. C'est une balade à faire avec de vieux amis, à la fin de l'été. C'est presque la rentrée, dans quelques jours tout va recommencer. <...> On n'a pas eu besoin de s'inviter, de déjeuner ensemble. Juste un coup de téléphone, au début du dimanche après-midi:

– Vous viendriez cueillir des mûres ?

– C'est drôle, on allait justement vous le proposer ! [7, с. 29].

Deux ou trois pots de confitures suffiront, aussitôt dégustés aux petits déjeuners d'automne. Mais le

meilleur plaisir est celui du sorbet. Un sorbet à la mûre consomme le soir même, une douceur glacée ou dort tout le dernier soleil fourré de fraîcheur sombre [7, с. 30]. <...> on a cueilli des mures, on a cueilli l'été. Dans le petit virage aux noisetiers, on glisse vers l'automne» [7, с. 30].

Інший приклад гастрономічного гедонізму – це майстерний опис першого ковтка пива (автор вражає густативами і сапоритивами у межах абзацу): «La première gorgée ! gorgée ? Ça commence bien avant la gorgée. Sur les lèvres déjà cet or mousseux, fraîcheur amplifiée par l'écume, puis lentement sur le palais bonheur tamise d'amertume. Comme elle semble longue, la première gorge ! on la boit tout de suite, avec une avidité faussement instinctive. En fait, tout est écrit: la quantité, ce ni trop ni trop peu qui fait l'amorce idéale; le bien-être immédiat ponctué par un soupir, claquement de langue, ou un silence qui les vaut ; la sensation trompeuse d'un plaisir qui s'ouvre à l'infini [7, с. 31]. <...> tout le meilleur est pris. On savoure la couleur, faux miel, soleil froid» [7, с. 32].

Певні події, що характеризують національну ідентичність французів поєднані зі смаком: Тур де Франс, щорічні велоперегони дорогами Франції у липневу спеку, з освіжаючим напоєм з м'ятою, що споживають глядачі: «C'est l'idée qui compte : communier un instant toute la France du soleil et des moissons. Sur l'écran du téléviseur, les étés se ressemblent, et les attaques les plus vives ont goût de menthe à l'eau» [7, с. 40–41].

Симфонія смаку у гумористичному гастрономічному коді звучить при описі десерту банана-спліт: «On n'en prend jamais. C'est trop monstrueux, presque fade à force d'opulence sucrée [7, с. 42]. <...> C'est assez difficile à commander, cette montagne de bonheur simple [7, с. 42]. Banana-split, c'est une gourmandise provocante et puérile, l'appétit brut. <...> mais banana-split s'étale; c'est un plaisir à ras de terre. Une vague empilement de la banane sur des boues de vanille et de chocolat n'empêche pas la surface, exacerbée par une dose généreuse de chantilly ringarde» [7, с. 43]. Десерт, що є «забороненим плодом» з точки зору калорійності, але і найбільшою спокусою: «Une perversité salubre vient a rescousse de l'appétit flageolant. Comme on voulait enfant des confitures dans l'armoire, on dérobe au monde adulte un plaisir indécent, reprouve par le code – jusqu'à l'ultime cuillerée, c'est un péché» [7, с. 43].

Крім поетики густативів і сапоритивів, у новелах яскраво виражені процеси приготування вечері та сам ритуал вечері, що входить до феномену культури харчування французів, розкодувавши

поняття «культ їжі», бо спільний процес чищення картоплі для вечері об'єднує у неспішній розмові.

«Diner c'est l'idée de prolonger un bon moment, bien sûr, mais celle aussi de bousculer le temps [7, с. 44]. <...> tiens, si tu veux m'aider à éplucher les pommes de terre ! un épluche-légumes à la main, on se dit des choses plus profondes et naturelles» [7, с. 44]. Такі процесуальні описи виконують не тільки інформативну функцію, а й передають емоційний колорит ситуації.

У французькій гастрономічній традиції трапляється, що когось можуть непередбачено запросити на вечерю-«сюрприз», що підрозуміває залучення до магії приготування їжі, і є виявом довіри і пошани, прийняття у «своїй». «Invité par surprise, on est presque de la famille, presque de la maison. <...> Tu la mets ou, ta moutarde ? Il y a des parfums d'échalote et de persil qui semble venir d'autrefois, d'une convivialité lointaine [7, с. 44]. <...> Une voix qui dit « je crois que tout est prêt » et on refusera l'apéritif. <...> avant diner. On s'assoira pour bavarder autour de la table mise, les pieds sur le barreau un peu haut de la chaise paillée. Invite par surprise on se sent bien, tout libre, tout léger. Le chat noir de la maison love sur les genoux, on se sent adopte. La vie ne bouge plus - elle s'est laissée inviter par surprise» [7, с. 42].

Французька традиція «доїсти на вечерю залишки обіду» є прикладом маркованої кулінарними звичками національної ідентичності. «Dimanche soir ! on ne met pas la table, on ne fait pas un vari diner. Chacun va tout au tout piocher au hasard de la cuisine un casse-croute encore endimanche – très bon le poulet froid dans un sandwich à la moutarde, très bon le petit verre de bordeaux sur le pouce» [7, с. 51].

У наш час космополітизму національна ідентичність і надалі часто маркується їжею: традиційні солодощі арабського світу – лукум – є пізнанням екзотичності арабської кухні. «Parfois on vous offre des loukoums dans une boîte de bois blanc pyrogravée. C'est le loukoum de retour de voyage ou, plus aseptise encore, le loukoum-cadeau-du-dernier-moment. C'est drôle, mais on n'a jamais envie de ces lokoums-là. <...> Non, le loukoum désirable, c'est le loukoum de la rue [7, с. 48]. <...> Le loukoum de l'Arabe est juste à déguster comme ça, sur le trottoir, en douce, dans la fraîcheur du soir» [7, с. 48]. Екзотизм лукуму показує взаємопроникнення культур через національні кухні (арабська і французька), бо ж їжа залишається маркованим національним компонентом культурно-побутового способу життя людини.

Приклад ритуалу кулінарної ідентичності француза, маркованої їжею, типове поєднання ранкової кави і читання газети: « Sur le journal il y a surtout des horreurs, des guerres, des accidents. <...> On le déploie tant bien que mal sur la table de la cuisine, entre grille-pain et le beurrier. On enregistre vaguement la violence du siècle, mais elle sent la confiture de groseille, le chocolat, le pain grille [7, с. 70]. <...> L'encombrement du bol à café permanente seulement une lecture posée. Il ne se passe rien, dans le journal du petit déjeuner, et c'est pour ça que l'on s'y précipite. On y allongera saveur du café chaud, du pain grille» [7, с. 71]. Густативи і сапоритиви переважають над проблемною реальністю, яку презентує газета. На підставі аналізу нами спостережено, що так само, як і у романі М. Барбері «Ласощі» «принцип зворотного розгортання смаку як мнемонічного патерну, отже, як пам'яті про певні позитивні моменти буття, які надали насолоду» [1, с. 38] можемо вважати композиційним стрижнем цих новел.

Висновки. Як висновок, у проаналізованих новелах Ф. Делерма їжа стає елементом мікропоетики тексту. Встановлено, що їжа функціонує як маркер самоідентичності, а ритуали їжі – як маркери національної ідентичності французів; засобами густативів і сапоритивів автор увиразнює певний психо-емоційний стан персонажа. Тобто, узагальнюючи, у цих творах гастропререференції не тільки створюють певну атмосферу, а й стають

засобом транслявання гедоністичного процесу «їжа-як-насолода». На прикладі цих новел бачимо як мистецтво їсти насолоджує, дегустуючи, смакуючи має здатність надавати сенсу життю людини. Автор абсолютно унікально наситив у літературний простір новели смаками і запахами, показав своєрідний феномен і культ їжі, що маркує не тільки французів, а й усіх нас загалом. Проаналізовані новели Ф. Делерма несуть позитивний посил, і загалом їжа виконує важливу життєстверджуючу функцію у тексті.

Проведене дослідження доводить, що новели Ф. Делерма зі збірки «Перший ковток пива та інші маленькі радощі» можна класифікувати як приклад новели-екфрасису (за термінологією Т. Бовсунівської), оскільки опис процесу «їжа-як-насолода» постає їхнім головним сюжетотворчим компонентом та основою наративу. Можемо вказати такі ознаки цих новел-екфрасисів як експресивність, репрезентативність, імагологічність.

За межами дослідження залишилися стилістичні особливості новел Ф. Делерма, що будуть вивчені у наступних наших розвідках. Перспективність дослідження – у уточненні термінології для вивчення феномену їжі у літературі, визначенні жанрових різновидів літературних текстів з домінуючим концептом їжа, взаємозв'язків література і кулінарне мистецтво, поглибленні дослідження новелістики, що може бути класифікована як приклад кулінарного екфрасису.

Список літератури:

1. Бовсунівська Т. «Ласощі» Мюріель Барбері: жанр на перетині вітійства й кулінарії. *Сучасні літературознавчі студії*. Вип. 9. 2012. С. 36-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sls_2012_9_7 (дата звернення: 08.01.2026).
2. Богданець С. Що таке food studies, та як досліджувати їжу в літературі. URL: https://yizhakultura.com/material/20210412_0141 (дата звернення: 07.01.2026).
3. Кобзар М. Феномен їжі як культурний компонент: категорії та терміни. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Випуск 33. 2019. С. 135-141. URL: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/issue/view/10/12> (дата звернення: 07.01.2026). DOI <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi33.303>
4. Ковпик С. Поетика густативів (на матеріалі української прози XIX століття): монографія. Київ: «НВП Інтерсервіс», 2018. 150 с.
5. Рыкова Г. Смак життя і рецепт самоідентифікації в романі Енн Тайлер «Компас Ноя» (Noa's Compass, 2009). *Сучасні літературознавчі студії*. Вип. 9. 2012. С. 375-384. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=_F31-esAAAAJ&citation_for_view=_F31-esAAAAJ:u5NHmVD_uO8C (дата звернення: 01.08.2026).
6. Чуприна Н. С. Гастрокритицизм як сучасний інтердисциплінарний підхід до прочитання літературних текстів. *Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання мов у вишах*. Секція 3. Літературознавчі студії. 2020, С.116-118. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/14639/1/Chuprina_Hastrokrytytsyzm_ia_k_suchasny_interdystsyplinaryn_pidkhyd_do_prochytannia_literaturnykh_tekstiv.pdf (дата звернення: 01.01.2023)
7. Delerm Ph. La première gorgée de bière et autres plaisirs minuscules. Paris: Gallimard, 1997.

Kushnir I. B. POETICS OF THE GASTRONOMIC SPACE OF PH. DELERM'S SHORT STORIES

In the article Ph. Delerm's short stories from the collection "The First Sip of Beer and Other Small Joys" were analyzed to identify the peculiarities of using gustatives and saporytives that serve to express the psychological and emotional state of the character. Gustatory factors that emphasise or transfer a character to a certain memory or a particular situation by means of an olfactory and gustatory reaction were studied. It was stressed how food and drinks perform a life-affirming function. In addition, the novels present the process of cooking and the ritual of eating as a hedonistic process of 'food as joy'. Food functions as a marker of self-identity, and food rituals function as markers of French national identity. With the help of gustatives and saporatives the author expresses a certain psycho-emotional state of the character. It was generalised that in these textes gastronomic preferences not only create a certain atmosphere, but also become a means of broadcasting the hedonistic process of 'food as pleasure', leading to certain memories by means of association, functioning as a 'Proustian Madeleine'. In addition, it was investigated how the process of preparing and the ritual of consuming food as a hedonistic process are presented in the short stories, that is, the presence and features of the phenomenon of "food-as-joy" were established. It can be stated that the short stories by F. Delerme from the collection "The First Sip of Beer and Other Small Joys" can be classified as an example of a short story-ekphrasis (according to the terminology of T. Bovsunivska), since the description of the process of "food-as-joy" becomes the main plot-forming component of these works and the basis of the narrative. The following features of these short stories-ekphrasis were noted: expressiveness, representativeness, imagologicalness.

Keywords: *phenomenon of "food-as-joy", gastropreferences, hedonism, gustatif, saporytif, identity, short story-ekphrasis.*

Дата першого надходження статті до видання: 13.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 16.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 24.04.2026